

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
ntca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések előfizetők
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felleg szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1916.

XIV. évfolyam, 10. szám.

Péntek, január 14.

Cetinje előtt.

Győzelmes előnyomulásunk Montenegróban.

Budapest, január 13. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától) Hivatalos jelentés.

Délkeleti hadszintér:

Az Adria partján előrenyomuló osztrák-magyar hadosztály elűzte a montenegróiakat Buduából. Elfoglalta a várostól északra emelkedő Maini Vrh. magaslatot.

A Loveen-szakaszon küzdő csapatunk tegnap este Cetinjétől 6 kilométernyire nyugatra álltak harcban.

A Gyakovó melletti harcok is kedvezően haladtak. Csapatunk a völgykafanba nyomultak elő.

Az Avtovactól délre fekvő határszakaszon az ellenséget magaslati állásban támadtuk meg és visszavettük.

Montenegró északkeleti részében a helyzet változatlan.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, január 13. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától) Berlin, január 13.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Balkán-hadszintér:

A helyzet változatlan.

Az orosz hadszintér.

Budapest, január 13. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Hivatalos jelentés.

Orosz hadszintér:

Kelet-Galicziában és a besszarábiai harc vonalon helyenkint tüzéségi harc.

Egyébként nincs különösebb esemény.

Az orosz hivatalos hírszolgálat az utóbbi időben azt a szakást vette fel, hogy közleményeiben legtágabb tért nyitunkényesen kitalált hadieseményeknek. Minden orosz állítással szemben a leghatározottabban meg kell állapítanunk, hogy hadállásaink a Strypától keletre, ugy a besszarábiai határon, egyetlen zászlóalj harc vonalszakaszától eltekintve, melyet 200 lépéssel visszavettünk, pontosan ott húzódnak végig, ahol a megszabásu katonai és hírlapi beállítással kezdett és eddig ellenségeink súlyos veszteségei mellett tökéletesen visszavert karácsonyi orosz támadó hadműveletek megkezdésekor húzódtak végig.

Midőn tehát eszerint az összes ellenkező pétervári hírek hamisak, a délkeleten lejátszódó események azt is igazolják, hogy a Dnyeszter- és Pruth-menti sikertelen orosz támadások a Montenegróra nehezedő nyomást sem tudták semmi-vel sem esökkenteni.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, január 13. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától) Berlin, január 13.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszintér:

Német őrzéjratok és portyázó különítmények sikeres harcokat vívtak az arevonál különböző pontjain. Nowoszolkinál (az Olaschanka és a Beressica között) elűzték az oroszokat egy-egy előretolt árkukból.

Az olasz hadszintér.

Budapest, január 13. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszintér:

Az olasz tüzéség a Judicáriákban Creto és Per községeket vette tűz alá. Ronconere az ellenség repülői bombákat dobtak le, de nem okoztak kárt.

Nagó, Rivától keletre, szintén az ellenség tüze alatt állt.

Tüzéségünk a Pontafeltől délre fekvő olasz barakktáborát felgyújtotta.

A tengermelléki harc vonalon a tolmeini és Doberdói szakaszon a tüzéség mindkét részről tovább folyt.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A nyugati hadszíntér.

Budapest, január 13. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Berlin, január 13.

A nagy főhadiszállás jelenii:

Nyugati hadszíntér:

Armentierestől északkeletre visszavertük egy erős angol osztag előretörését.

A franciák Champagneban Lemesniltől északkeletre ma a kora reggeli órákban megismételték támadásukat. Könnyűszerrel visszavertük őket.

Szintugy meghiusult az a támadási kísérletük is, amelyet a Maison de Champagne majornál január 9-ikén általunk elfoglalt árkok egy része ellen intéztek.

Bölke és Immelmann hadnagyok Tourcointól északkeletre és Bataune mellett lelőttek egy-egy angol repülőgépet.

A császár öfelsége a rettenthetetlen bátorságu tisztelnek rendkívüli teljesítményük elismeréséül a Pour le Mérite rendjelet adományozta.

Egy harmadik angol repülőgépet légi harcban Reubainól, egy negyediket pedig tüzelésünk által Lignynél (Lilietől délnyugatra) szedtünk le. A nyolc angol repülőgépet közül hat meghalt, kettő megsebesült.

HIREK.

— A görög keleti újév. A görög keleti hitvallásuak ma ünneplik újév napját. Ez alkalomból a helybeli görög keleti templomokban ünnepies istentiszteletek voltak. Görög keleti vallásu polgártársainknak szintén jó szívvel kívánunk boldog újesztendő.

— Frigyes herceg, hadseregparancsnok üdvözlése Csekonics Endre grófnak. Frigyes kir. herceg tábornagy, hadseregparancsnok Csekonics Endre gr. kir. biztoshoz, a Magyar Vöröskereszt-Egylet elnökéhez negyedszázados elnökségének jubileuma alkalmából a főhadiszállásról a következő táviratot küldötte:

„Nagyméltóságú Csekonics Endre gróf, a Magyar Vöröskereszt-Egylet elnöke, Budapest. Öszinte bensőséggel csatlakozom az ünneplők sorához, kik nagyméltóságodat a Magyar Vöröskereszt-Egylet élén kifejtett áldásdus tevékenységének huszonöt éves jubileuma alkalmából szívből üdvözlök. Hálásan visszamelekezve a jótékonyág jegyében állott együttműködésünk idejére, örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy mint haderőnk főparancsnoka, hálás köszönetet mondjak azon páratlan és eredményteljes tevékenységéért, melyet a Magyar Vöröskereszt-Egylet nagyméltóságod bölcs irányítása és tetterős vezetése mellett sebesült és beteg hőseink szenvedéseinek enyhítésére kifejt. Frigyes kir. herceg tábornagy.”

Csekonics Endre gróf királvi biztosa, a Magyar Vöröskereszt-Egylet elnöke hódoló táviratban köszönte meg a királvi hercegnek az iránta és a Magyar Vöröskereszt-Egylet iránt nyilvánított megtisztelő elismerését.

— Kitiüntetés. A király megparancsolta, hogy Krepler Ottó 29. gyezredbeli tartalékos főhadnagynak és Hoffmann György 29. gy. ezredbeli tart. hadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a legfelső dicső elismerés tudtul adassék.

Egész sereg kitiüntetés történt azonkívül a 61-ik gyalogezredben, amelyben szintén sok torontáli szolgálat. A kitiüntetések itt a következők:

Gerdánovics Sándor 61. gy. ezredbeli százados vitézségéért a király a hadiékítményes 3. oszt. katonai érdemkereszttel tüntette ki.

Az első osztályu vitézségi éremmel lettek kitiüntetve a 61. gyalogezredből:

Schuff Árpád hadnagy, Joszt Mátyás tart. zászlós, Mergel Jakab hadapród-jelölt, Henz István őrmester, Öszterling Mihály tart. őrmester, Badolf János, Kosztea György, Makkay Péter, Reiffer Péter, Sütő Lajos, Weismann József szakaszvezetők, Killer Gusztáv, Michels Jakab, Petrásy Károly, Mangold József tizedesek és Montag őrzetők.

A második osztályu ezüst vitézségi

éremet kapták. Németh András hadapród, Biró Imer dr., Orosz István tart. hadapródok, Kendl Lajos és Novák Balázs őrmesterek, Buliga Péter és Jung Jakab szakaszvezetők, Watz Dezső második oszt. számvivő altiszt, Bergauer Mihály, Habiak Miklós, Kleer Emil, Kollmann Mihály, Lutz Ferenc, Nevreucsan Vazul, Schateles Zsigmond, Bruch Ádám, Kraemer Péter, Usonyi Sándor, Schwarz Péter tizedesek, Dina Pál, Szava Dragan, Grünfeld Salamon, Klinger Mátyás, Muntján György, Müller Jakab, Papp Márton, Sebestyén Kálmán őrzetők, Bayerle János, Baldesveiler János, Endres Mátyás, Jung Oszkár, Kiefer József, Kollmann Henrik, Mayer Ádám, Sándor János, Szécsi Péter gyalogosok.

— Izraelita istentisztelet. A nagybeeskereki izraelita templomban a péntek esti istentisztelet délután fél 5 órakor lesz.

— Az alkalmatlan népfelkelőket nem sorozák újra a háboru után. Többször felmerült az a kérdés, vajjon azoknak a népfelkelőknek, akik a háboru folyamán többször voltak sorozás alatt és a háboru végén is alkalmatlanoknak fogtak nyilvánítani, a háboru után kell-e hadköteles koruk alatt rendes sorozásra menni? Ebben a kérdésben döntött most a honvédelmi miniszter, valamennyi törvényhatóságához intézett következő rendeletében:

Több fölmerült kérdés folytán közlöm, hogy a védtörvényi utasítás I. rész 74. §. 3. pontjának utolsó bekezdésének azon rendelkezését, amely szerint a január és február hónapban a vegyes fölülvizsgáló bizottságok elé állítottakra nézve, akik már a III. korosztályban állanak és alkalmatlanoknak találhatnák, végérvényes határozatot kell hozni, a háboru tartama alatt is érvényben van és a fölmerülő esetekben a védtörvényi utasítás ezen rendelkezései szerint kell eljárni. Ez az eljárás alkalmazandó most már az 1893-ban születettre vonatkozólag és ugyanugy kell, illetőleg kellett az 1892-ben születettekkel szemben eljárni. Budapest, 1916 január 5-én. A miniszter helyett: Karácsony, államtitkár.

Eszerint tehát a fiatal népfelkelők, ha a háboru folyama alatt alkalmatlanoknak találhatnák, nem lesznek katonák a háboru után sem.

— Hős honvédhuszárok. Az elismerések rendjében ujjabban az 5. számú magyar királvi honvédhuszárezredet illeti meg a dicsőség koszoruja. Nem is koszorú már, hanem koszoruerdő az, mert egyszerre tizennyolc vitéz magyar huszár mellére tüzték a vitézségi éremet. Ezerfejjel kitünni ott, ahol minden egyes katonára kiváló és ahol valamennyi karddai vési nevét a kozák fejére valóban tiszteltreméltó tény, mely esodáló elismerésünkre érdemes és ez a legkevesebb, amivel adózhatunk nekik. A kitiüntetett hu-

szárok legnagyobb része a turinkai esatában forgatta veszedelmesen a kardját. A hős honvédhuszárok a következők: Vásárhelyi András, Kaban Károly őrmesterek, Keiülő László szakaszvezető, Vass József tizedes. (Az I. oszt. ezüst vitézségi éremet kapták.) — Mocsány István közhuszár, Lakó István tizedes, Kocsán András közhuszár, Halász István őrmester Pál Mihály szakaszvezető, Faragó István szakaszvezető, Benedek János tizedes, Plöckli Elemér tizedes (A II. oszt. ezüst vitézségi éremet kapták.) — Popovics Pál törzs őrmester, Tóth István, Schneider Ignác, Csáki Sándor közhuszárok, Migda Bertalan szakaszvezető és Néma István sebesültvivő huszár. (A bronz vitézségi éremet kapták.)

— Az Augustza-alap igazgatósága legutóbb tartott ülésében igen fontos határozatot hozott, mely alkalmas arra, hogy a hadijótékonyági mozgalom minden ágában új és széles tereket nyisson meg. A nemzetnek életbevágóan fontos szociális érdeke, hogy minden családnak, melyet a háboru akármilyen formában fenyeget, biztosítva legyen az a lehetőség, hogy maga segítsen magán és fölőlegesen ne vegye igénybe a jótékonyágunk amugy is szűkös fillereit. Az Augustza-alap említett elhatározása bizonyára az egész országban igen mély benyomást és meleg rekonérzést kelt, mert az özvegy- és árva-ellátás tekintetében kívánja az összesítést szerencsés formában megvalósítani, még pedig egy egyszerűen megszervezett hadibiztosítás útján, melyben a már bevonult tisztak és katonák családjai vehetnek részt. A lényeg röviden az, hogy a családfo halála esetén igen csekély díjfizetés mellett a biztosított összeget azonnal kifizessék. Megjegyezzük, hogy Ausztriában a királyi védősége alatt álló es. és kir. katonai özvegy- és árva-alap már meg is valósította ezt a nagy és nemes gondolatot, mert az ilyen alapon létesült biztosítást eddig 150.000-nél öbb család vette igénybe. Az agitációt vidéki osztályok, községek, lelkészi hivatalok és iskolák látják el, még pedig a kormány messzemenő támogatásával. A biztosítás technikai részét, valamint a garanciát a Phönix Életbiztosító-Társaság (Budapest, V., Alkotmány-utca 16.) vállalta, amely egyedül foglalkozik ezzel az ágazattal. Ezért az Augustza-alap is az említett társasággal létesített szigoruan körülhatárolt meg egyezést, melynek megvalósítása kétségkívül nálunk is mihamarabb éppen oly nagy népszerűsége fog szert tenni, mint az Augustza-alap egyéb hasznos és áldásos kezdeményezése.

— Torontáliak veszteségajstroma. A legutóbbi 338. sz. hivatalos veszteségajstrom a következő torontáliakról ad hírt:

Megsebesültek: Petrovics Pál zászlós 37. gyezr. Bancsova. — Scheib-

ling János tart. zászlós 3. vad. zászlóaljhuszárezr. Deszk. — Sztoin Koszta 29. gyezr. Opáva. — Waltner Emil 4. huszárezred Ujfalu. — Zalabei Sándor 4. huszárezred Torontálsárhely. — Zsiván Sándor 29. gyezr. Petre.

Hadifogóságba estek: Kisereu Tivadar 2. tüzérezr. Petre (Atkarsk, Saratov korm. Oroszors.) — Laczko György 2. tüzérezr. Antalfalva (Atkarsk, Oroszors.) — Naasa András 39. gyezr. Törökbeese. (Nikolsk Usurisk, Primorskaja körület, Oroszors.)

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt es küldszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjegylete” nagybeeskereki fiókjá minden hétfő és péntek után első vasárnapján fogadják befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szüntető díj nélkül.

LEGUJABB.

— Hozzáérkezett távirataink. —

A porosz képviselőház megnyitása.

Budapest, jan. 14. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Berlinből sürgönyzik:

A porosz képviselőházat tegnap nyitották meg. A trónbeszéd melegen dícséri a fegyverképes legénységet, amely az államot védelmezi. Általános a vélemény, hogy a császár a népek szélesebb körű választójogot ad.

Török csapatok Perzsiában.

Budapest, jan. 14. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Konstantinápolyból sürgönyzik:

Török csapatok megszállották a perzsi Kermansah városát. A lakosság nagy óvációval fogadta a törököket.

Hosszu Vazul meghalt.

Budapest, jan. 14. A „Torontál” eredeti távirata. Hosszu Vazul szamosújvári gör. kat. püspök budapesti lakásán tegnap szívszélhűtésben meghalt.

Német szocialisták Liebkecht ellen.

Budapest, jan. 14. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Stuttgartban a szocialista birodalmi képviselők frakciója 60 szavazattal 25 ellenében kimondta, hogy Liebkecht képviselő a párttagsággal járó kötelességeit a legdurvábban megszegte s emiatt elvesztette tagsági jogait.

Merénylet a japán miniszterellenek ellen.

Budapest, jan. 14. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk Tokióból sürgönyzik:

Okuma japán miniszterelnök ellen, mikor autón hazafelé igyekezett, merényletet követtek el. Két bombát dobtak autója elé, Okuma azonban sértetlen maradt.

A kínai zavarok.

Budapest, jan. 14. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Tókiói jelentések szerint a kantoni lázadókat a kormánycsapatok leverték.

8—1916. végrh. szám. 747—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybeeskereki kir. törvényszéknek 1915. évi 6362. számú végzése következtében dr. Stern Lázár nagybeeskereki ügyvéd által képviselt Schlesinger Samu árközi lakos javára 231 K s jár. erejéig 1915. évi december hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1940 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 30 Mm. tengeri, tehén, lovak, üsző, kecsi nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az antalfalvai kir. járásbíró 1915-ik évi P. K. 2146. számú végzése folytán 231 K tőkekövetelés, ennek 1915. évi augusztus hó 20. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 123 K 28 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Árkodon adások lakásán leendő megtartására 1916. évi január hó 28-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Antalfalva 1916. évi január hó 10. napján.

Faragó Gusztáv
kir. bir. végrehajtó.

A törökbecsei járás főszolgabírájától. 7036—1915. szám. 746—3

Hirdetmény.

A torontáltordai községi jegyzői állásra 1915. évi december hó 29-én 7036—1915. szám alatt kiírt pályázati hirdetményben tévedés foglaltatik, mert a javadalmazás 2. pontjában jelzett állami kiegészítés nem 700 korona, hanem 500 K és 4-szer megismétlődő évi 200 K 5-öd éves korpótlék.

Erről az érdekelteket értesitem. Törökbecse, 1916. évi január hó 9. napján.

Báró dr. Csávossy Ignác
főszolgabíró.

Csenta község előljáráóságától. 73—1916. szám. 745—3

Hidetmény.

Községemben egy csillagos h. bl. kesely 15 éves mindkét szemére vak **pej-paripa** bitangságba vétetett.

Ha jogos tulajdonosa nem jelentkezik, folyó hó 28-án d. e. 9 órakor árverésen eladatik. Csenta községénél.

Csenta, 1916 január hó 11-én.

Grandjean Géza
jegyző.

Elárusító leány

kerestetik
helybeii üzletbe.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

uar 13.
lásokat,
n álta-
repülő-
le Me-
(Li-
nkai csatá-
kardját. A
ők: Vásár-
rmesterek,
Vass Jó-
t vitézségi
István köz-
s. Kocsán
an örmes-
ő. Faragó
János ti-
A II. oszt.
— Popo-
th István.
közhuszá-
vezető és
szár. (A
zgatósága
n fontos
mas arra,
alom min-
nvisson
an fontos
esaládnak.
formában
a lehető-
és fölös-
ékonyság-
z Augusz-
bizonyára
penvomást
az öz-
en kíván-
formában
vszerüen
n, mely-
katonák
nveg ró-
a esetén
biztosi-
k. Meg-
király
katonai
is való-
ndolatot.
ztositást
igénybe.
községek
átják el.
menő tá-
nikai ré-
ix élet-
. Alkot-
egvedül
Ezért az
asággal
t meg-
kétség-
ben oly
mi, mint
és áldá-
stroma.
szteség-
ról ad
ics Pál
Scheib-

MEGHIVÓ.

Az Első Dóczy Hengergőzmalom mint Részvénytársaság

1916. évi február hó 1-én 9 órakor üzleti helyiségeiben

XVII. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghivatnak, azon megjegyzéssel, hogy az alapszabályok 17. §-a alapján csak azon részvényes élhet szavazati joggal, ki részvényeit a közgyűlés napját megelőző nap déli 12 óráig a társaság pénztárába letétbe helyezi.

NAPIREND:

1. A mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a nyereség felosztása feletti határozathozatal
2. Indítványok.

Az igazgatóság.

Vagyon.	Mérleg-számla 1915 december 31-én.		Teher.	
Készpénz	1580	96	Alaptőke	44928 —
Ingatlanok	15000	—	Tartalékalap	5823 92
Malomberendezés és gépek	23000	—	Különleges tartalékalap	692 93
Anyagok	846	70	Nyereség	3783 08
Áruk	1152	94		
Értékpapírok	13500	—		
Adósok	147	33		
	55227	93		55227 93

Veszteség.	Eredmény-számla-		Nyereség.	
Adó és illetékek	1533	96	Adómentes kamatok	290 —
Fizetések	7941	04	Idegen intézeteknél elhelyezett tőkék kamatai	248 82
Munkásbiztosítás	48	60	Örösi jövedelmek	27263 61
Különféle költségek	2904	92		
Üzemköltségek	6211	02		
Tűzkárbiztosítás	528	81		
Értékcsökkenés	4851	—		
Nyereség	3783	08		
	27802	43		27802 43

Dóczy, 1915. évi december 31.

Az igazgatóság:

Zappel József s. k.

Rattinger Ádám s. k.

Nürnbergi József s. k.

Dolvig Mátyás s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Dóczy 1916. évi január hó 8-án.

A felügyelő-bizottság:

Rattinger József s. k.

Schummer Ferenc s. k.

Stümper Ferenc s. k.

Ruppert György s. k.

Harter János s. k.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal”

politikai naplap kiadóhivatala, mely lap a legrégebbi, legelterjedtebb, legolvasottabb naplap Torontálvármegyében.